

DÉLVIDÉKI ELLENŐR.

Politikai, közművelődési, közgazdasági és társadalmi hetilap.

Temesvárott működő és Temes, Torontál s Krassó-Szörény vármegyékre kiterjedő »Délmagyarországi nemzeti párt« az 1893-iki országgyűlés kezdetével indítatva érezte magát egy magyar lap kiadására, s Steiner Ferenc a párt titkára nagy anyyagi áldozatok mellett lehetővé tette, hogy a tervezett lap az ő szerkesztésében és az »Unió« könyvnyomda és kiadóintézet kiadásában »Délvidéki Ellenőr« címén hetenként egyszer, vasárnap, megjelenjen a rendes napilapok alakjában 8—12 oldal terjedelmében. A politikai, közművelődési, közgazdasági és társadalmi hetilap — életbeléptetésére számos kiváló úgy vidéki valamint országos kulturai életünkben vezérszerepet játszó egyéniség buzditott. Első száma 1893 december 3-án jelent meg s gróf Apponyi Albert pártvezér tollából közölt vezércikket, mely Eberhardról a szerkesztőhöz intézett levélalakjában a lap vezéreszméit és alapelveit összefoglalta. Ugyanezen szám tárcáját Benedek Elek írta meg.

A »Délvidéki Ellenőr« megindításánál kifejtett programjához a mai napig hű maradt, s a nemzeti párt eszméit hirdetve, politikai feladata mellett azt tekinti főfeladatának, hogy a délvidék magyarosítását, minden kulturális eszköz felhasználásával a szellem minden tegyverével előmozdítsa. A »Délvidéki Ellenőr« nem akar azonban minden áron ellenzékieskedni, sőt azt a főcél, t. i. a magyarosodás előmozdításának érdekében mellőzendőnek tartja.

Ép ezért, politikai pártállása dacára teljesen független lap, mely más politikai nézetűek kezdeményezéséből kiinduló minden oly törekvést is teljes odaadással és áldozatkész lelkesedéssel támogatta és támogat most is, mely a magyarosodást, a hazafias szellem terjesztését, a nemzeti érzés ápolását és magyar állameszmének vidékünkön is teljes diadalra juttatását célozza. Egyedül csak elvekért harcba bocsátkozva, küzdtere a délvidéken működő összes hazafias törekvéseknek és erőknek, feltétlenül kizárja hasábjairól mindazt, ami személyeskedő vagy nem hazafias és nem tiszta. Emellett kulturális és szellemi ügyekre, főképp az ország és nemzet jövőjét első sorban biztosító tanügyre fordít különös súlyt, s kiváló gonddal szerkesztett szépirodalmi rovatot kínál olvasóinak. A nemzeti színészet ügyét mindenkor lelkesen támogatta és szószólója volt színművészeink érdekeinek.

Ezen elvekért küzdve a »Délvidéki Ellenőr« csakhamar váratlan kedveltségnek és elterjedésnek örvendett elannyira, hogy már 1894 október 1-étől hetenkint kétszer, 1895 uj-jétől a mai napig hetenkint háromszor (vasárnap, kedd és péntek) jelenhetett meg, 4—12 oldal terjedelmében.

1895 január elsején Graef János tanár gondos szerkesztésében »A Kópé« címmel humoristikus vasárnapi melléklet jelent meg, melyet a lap olvasói ingyen megkapták. A kitűnő élelap azonban, a kiadó nagy költségei és kiváló tartalma dacára, csak 1896 januárig tarthatta fenn magát, amikor a szerkesztőség helyebe szépirodalmi vasárnapi melléklet kiadását elhatározta.

A »Délvidéki Ellenőr« felelős szerkesztője Steiner Ferenc, ki a politikai részt vezette és vezeti most is, ő szabja meg minden egyes fontosabb kérdésben a lap álláspontját, szem előtt tartva mindenkor a kitűzött elvek szigorú betartását. Az első években Katscher Romulus működött mint technikai szerkesztő, több kül- és belmunkatárs támogatása mellett. A különböző rovatokat kiváló szakemberek szerkesztik. Néhai Mátyás Sándor keresked. isk. tanár, dr. Kohlbach Bertalan és több külmunkatárs gazdagították a tárcarovatot. Judith álnév alatt egy előkelő íróné irt regényt a lap számára; Scribler alatt pedig egy kiváló irodalmi egyéniség, a m. t. akadémia tagja vezette 6 hónapon át az irodalmi rovatot; főleg nagy szakértelemmel irt irodalmi hetiszemléi állandó becsüek. Révész Ferencz, aki egyidőben mint technikai szerkesztő működött a lapnál, költeményeivel, elbeszéléseivel és

gyorsírási szakdolgozataival keresi fel a lap hasábjait. Horváth Xavér a »Délvidéki Ellenőr« jelenlegi segédszerkesztője, leginkább a lapnak gondos és routinnal való szerkesztése és aktuális cikkeivel tűnik ki. Lányi Zsiga a lap szellemes irodalmi és színművészeti rovatvezetője, a nagy szakértelmű színi referatumaival és ügyes csevegéseivel gazdagítja a lapot; ő szerkeszti a »Délvidéki Ellenőr« szépirodalmi mellékletét. Mártonffy Imre és Fucsek Sándor munkatársak kitűnő irodalmi dolgozatai, Porsche Vilmos és Török István szép költeményei valamint Graef János mindenkor éles szatírával és igazi magyar humorral megírt elbeszélései becsessé teszik a lap beletrisztikai részét.

A »Délvidéki Ellenőr« nem egyes társadalmi osztály, hanem a nagy közönség lapja, s jogosan elmondhatja magáról, hogy mindig és mindenkor igyekezett kitűzött feladatának eleget tenni, ami ha nem is egészen, de legalább részben, eddigelé sikerült is.

Temesvárott, 1896. március hó.